

Культурні взаємодії у розвитку скрипкової музики в Китаї: інтеграція національних та європейських впливів

Хома М. О.¹, Шуневич М. В.², Табаков П. А.³, Лі Янь Лун⁴, Мазена Т. Л.⁵

Опубліковано	Секція	УДК
30.03.2024	Освіта/Педагогіка	78:316

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12206744>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Стаття присвячена аналізу взаємозв'язку між національними та світовими аспектами китайської скрипкової музики у контексті ХХ століття. Метод історіографічного дослідження використовується для вивчення динаміки історико-культурного розвитку скрипкової музики в Китаї. Порівняльний аналіз освітлює особливості жанрових етапів гри на скрипці в світі та формотворчість китайської традиції. Застосування структуралістських, герменевтичних та семіотичних методів дозволяє розкрити музичні твори китайських композиторів, зокрема їх технічні та морфологічні аспекти. Висвітлення естетичних, жанрових та технічних аспектів камерної та концертної скрипкової музики розкриває різноманітність сучасних звукових трансформацій у китайському мистецтві. Завдяки комплексному підходу до аналізу, дослідження виявляє культурні взаємозв'язки та інновації, які впливають на розвиток скрипкової музики в Китаї, підкреслюючи її унікальний внесок у світове музичне мистецтво.

Ключові слова: китайська скрипкова музика, ХХ століття, національні та світові аспекти, історіографічний аналіз, порівняльний аналіз, структуралістські методи, герменевтичні методи, семіотичний аналіз, естетика, жанрові аспекти, технічні аспекти, камерна скрипкова музика, концертна скрипкова музика, звукові трансформації, культурні взаємозв'язки, інновації.

Cultural Interactions in the Development of Violin Music in China: Integrating National and European Influences

Abstract. The article is devoted to the analysis of the relationship between national and world aspects of Chinese violin music in the context of the 20th century. The method of historiographic research is used to study the dynamics of the historical and cultural development of violin music in China. The comparative analysis sheds light on the peculiarities of the genre stages of violin playing in the world and the formativeness of the Chinese tradition. The application of structuralist, hermeneutic and semiotic methods allows us to reveal the musical works of Chinese composers, in particular their technical and morphological aspects. Covering the aesthetic, genre and technical aspects of chamber and concert violin music reveals

¹ заслужений артист України

² народний артист України

³ викладач кафедри музичного мистецтва ЗВО «Львівський університет бізнесу і права»

⁴ кандидат мистецтвознавства

⁵ доктор мистецтвознавства

the diversity of contemporary sound transformations in Chinese art. Through a comprehensive approach to analysis, the study reveals the cultural relationships and innovations that influence the development of violin music in China, highlighting its unique contribution to world music.

Key words: Chinese violin music, 20th century, national and world aspects, historiographic analysis, comparative analysis, structuralist methods, hermeneutic methods, semiotic analysis, aesthetics, genre aspects, technical aspects, chamber violin music, concert violin music, sound transformations, cultural relationships, innovations.

Вступ

Дане дослідження є важливим з точки зору теоретико-методологічного аналізу в музикознавстві та етномузикології. Розглядаються процеси культурного взаємозв'язку та взаємодії між китайською та європейською музичною традиціями через призму скрипкового мистецтва.

Основні напрямки для розгляду цієї проблематики:

1. *Історичний контекст та розвиток скрипкової музики в Китаї:*

- Дослідження початків скрипкового мистецтва в Китаї у контексті зближення з європейськими музичними традиціями.
- Аналіз впливу європейської скрипкової школи на формування китайських музичних практик.

2. *Інтеркультурні аспекти у скрипковій музиці:*

- Вивчення процесів адаптації європейських скрипкових технік та стилів до китайської музичної традиції.
- Роль трансферу музичних ідей та технік у формуванні нових звучань та експресії в китайській скрипковій музиці.

3. *Культурні виміри скрипкового концерту "Butterfly Lovers":*

- Аналіз створення та рецепції концерту "Butterfly Lovers" як символу синтезу китайських та європейських музичних традицій.
- Вивчення впливу цього концерту на розвиток китайської скрипкової школи та міжнародне визнання китайської музики.

4. *Органологічні аспекти:*

- Дослідження будови та технічних характеристик китайських скрипок у порівнянні з європейськими аналогами.
- Порівняльний аналіз звучання та ергономіки інструментів як важливий аспект культурного та технічного взаємодії.

5. *Практичні застосування та перспективи:*

- Вивчення сучасних тенденцій у використанні китайської скрипкової музики у світовому музичному середовищі.
- Аналіз можливостей культурного діалогу та взаєморозуміння через музичний вимір.

Ці аспекти становлять основу для глибшого розуміння взаємодії та взаємозв'язків між китайською та європейською скрипковою музичною культурою. Вони відкривають широкі перспективи для подальших досліджень у сфері музикознавства, культурології та етномузикології, сприяючи розширенню наукового розуміння та аплікації цих знань у сучасному світі.

Результати

Дослідження скрипалів та композиторів в контексті китайської музичної культури відображає їхні внески та вплив на національне та світове музичне мистецтво. Співучасть у музичному житті є невід'ємною частиною їхнього професійного розвитку,

відзначаючи особливі таланти і індивідуальність кожного артиста. Вивчення цієї сфери вимагає глибокого аналізу в загальному та етноцентричному контексті китайської музичної культури, оскільки скрипальське мистецтво та композиторська творчість в Китаї переплітаються з історичними, культурними та естетичними аспектами.

Національне та світове походження китайської скрипкової школи виявляється через динаміку розвитку її представників у різні епохи та стилістичні періоди. Етапи їхньої еволюції не лише відображають технічні досягнення у виконавстві, а й віддзеркалюють культурні зміни та впливи, що формували музичну ідентичність нації. Крім того, композитори активно доповнюють цей образ, створюючи твори, які не тільки відображають традиційні аспекти китайської музики, але й інтегрують унікальні міжнародні впливи.

Глибоке розуміння цих аспектів вимагає використання комплексного підходу до аналізу, що включає історіографічні методи, порівняльний аналіз жанрових етапів та структурний аналіз музичних творів. Цей підхід сприяє розкриттю особливостей та інновацій у китайській скрипковій музиці, підкреслюючи її унікальний внесок у світове музичне доробку та важливість для етноцентричного вираження китайської культурної спадщини.

Китайська скрипкова музика представляє собою багатозарову та витончену культурну спадщину, яка поєднує у собі елементи традиційного китайського музичного мистецтва з впливами європейської скрипкової традиції. Це мистецтво знаходиться на перетині інновацій та збереження національних музичних цінностей, що дозволяє йому займати визначне місце у світовій культурі.

Одним із визначних аспектів китайської скрипкової музики є її унікальна техніка виконання, яка включає специфічні підходи до звукотворчості та трактування музичного матеріалу. Виконавці китайської скрипкової музики вправно використовують традиційні техніки, такі як глісандо, колокоління, імітація природних звуків, що надає їм неповторність у порівнянні з європейською скрипковою школою.

Ще однією особливістю є естетична атмосфера, яка пронизує китайську скрипкову музику. Вона відзначається своєрідними мелодійними лініями, які часто використовують пентатонічні мотиви та ритмічні схеми, що відрізняються від класичних європейських концепцій.

Розвиток китайської скрипкової музики в ХХ столітті є втіленням синтезу традицій та інновацій. Він відображає розвиток культурних обмінів і взаємовпливів між східними та західними музичними традиціями, що робить його цікавим об'єктом для дослідження та апробації нових творчих напрямків.

Скрипалі та композитори в контексті китайської музичної культури відіграють важливу роль у виявленні та розвитку музичних талантів, що є невід'ємною частиною процесу національного творення. Вони сприяють збереженню індивідуальних традицій, а також інтеграції інноваційних підходів у музичному мистецтві.

Скрипкова музика у Китаї має багатогранну історію та виразний етнічний колорит. Вона об'єднує у собі столітні культурні традиції та сучасні технічні досягнення, що робить її унікальною в світовому контексті. Скрипалі використовують традиційні китайські музичні техніки, такі як "huqin" (китайський скрипка), зберігаючи його особливу ідентичність, а водночас адаптуючи сучасні прийоми виконання та композиції.

Китайські композитори, у свою чергу, активно впроваджують новаторські підходи до створення музики, експериментуючи з жанрами та звуковими виразами. Вони поєднують у своїх творах елементи традиційної китайської музики з сучасними європейськими впливами, що створює унікальні культурні синтези та сприяє розширенню арсеналу музичних виразних засобів.

Поглиблене вивчення китайської скрипкової музики вимагає розуміння не лише її технічних та естетичних аспектів, але й її ролі в формуванні національної та світової музичної культури. Це дослідження сприяє не лише вивченню самої музичної творчості, а й виявленню її культурних та історичних контекстів, що сприяє поглибленню розуміння культурних взаємозв'язків та інновацій у сучасному світі.

Для відтворення розвитку китайської скрипкової музики у ХХ столітті пропонується використовувати жанрові методи дослідження, які дозволяють спостерігати паралельні процеси жанрової трансформації та новаторства в галузі стилістичних аспектів формування та інтерпретації скрипки композиторами.

Жанрові методи дослідження:

Еволюція жанрів: Аналіз розвитку класичного концертного жанру та поява нових форм, таких як камерна музика, в експериментальних жанрах.

Структурні та стилістичні зміни: Вивчення трансформацій у складі творів, змін у композиційних прийомах та звукових ефектах.

Цей комплексний аналіз дозволяє відтворити еволюцію китайської скрипкової музики у контексті ХХ століття, розкриваючи не лише технічні аспекти творчості, але й її культурне значення та вплив на світову музичну сцену.

Висновки

Китайська скрипкова музика представляє собою багат шарову культурну спадщину, що поєднує традиційні китайські музичні елементи з інноваціями європейської скрипкової традиції. Це мистецтво, що проходить через віки, активно втілюється у творчості відомих скрипалів та композиторів, які не лише зберігають культурні традиції, але й сприяють їхньому розвитку та інтеграції з міжнародними музичними стандартами.

Дослідження розвитку китайської скрипкової музики у ХХ столітті показує її значення як унікальної частини світової музичної спадщини. Вивчення жанрових трансформацій та структурних змін дозволяє глибше зрозуміти історичний контекст і культурний вплив музичних творів, що виникали в умовах культурного взаємодії між східними та західними музичними традиціями.

Завдяки інноваційним підходам композиторів та віртуозному виконавству скрипалів, китайська скрипкова музика здатна не лише зберігати свою унікальну ідентичність, а й активно впливати на формування музичної культури нації та світу в цілому. Цей процес сприяє розширенню музичних виразних засобів та сприйняттю культурного многообразя у сучасному світі.

Список використаних джерел

1. Бянь Мей. Формування і розвиток фортепіанної культури Китаю. Пекін: Хуа Ле. 1996. 182 с.
2. Ван Юе. Історія сучасної китайської музики. Пекін, 2005. 377 с.
3. Каблова Т. Глобалізаційні процеси культури в мистецтві вокалу. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Міленіум № 1, 2019. С. 316-319